

DEBRECZEN

A DEBRECZENI ÉS VIDÉKI FÜGGETLENSÉGI PÁRT KÖZLÖNYE

Egész evre 10 — kr.
Félévre 5 " "
Negyedévre 2 " 50 "
Egy órára 1 " "

Egyes szám ára 4 kr.

Felolós szerkesztő: **KOHÁNYI GYULA.**
Főmunkatárs: **IEJ. MÓRICZ PÁL.**
Kiadók: **HOFFMANN és TÁRSA.**

Hirdetési díj:

Negy hasábos petit serent 5 kr. Nagyobb terjedelmű a többz r
irdetek alkú szerint jutányos áron vetetnek fel. Bélyeg-díj ma
den külön bejtatásért 30 kr.

A megyei önkormányzat.

Pénteken megkondukt a vészharang az ősi megyei intézményfelett. Perczel miniszter konditotta meg; ki is tüzte az időt, mikor fogja megszavazni a mindent megszavazó többség a vármegyék közigazgatásáról szóló új törvényt: — az 1896-iki költségvetés után erre fog kerülni a sor.

Kevesen vagyunk, kik védelmezni fogjuk az ősi intézményt; alig van reményünk, hogy megvédhetjük e bástyákat, melyek jó nemzeti ellenállás képességük azon törekvésekkel szemben, melyek háromszázötven éven át a magyar állam megsemmisítésére és a magyar nemzet szabadságának elnyomására voltak következetesen irányítva.

Kevesen vagyunk, kik nem engedjük át magunkat a régóta divatos francia doctrineaire tanok áramlatának, melybe intező köreink annyira belemerültek és e tanokba annyira beleélték magukat, hogy hercziának tartják azt, ha valaki e tanoknak ellentmond és ha az állambölcsészet gyakorlatilag józan elméletére támaszkodva, megvédeni igyekszik azt az intézményt, melyet a nemzeti élet lassu fejlődése századokon át alkotott, fejlesztett és úgy illesztgetett és egyengetett, hogy a nemzeti élet kellékeinek megfelelően.

A francia doctrineaire-iskola nem a legjobb példákat mutat fel, még magában Franciaországban sem, holott az angol minta-alkotmány a gyakorlati téren maradva, a legteljesebb szabadságot biztosítja az angol polgároknak, mint lassu, de fokozatos fejlődés és alkalmazkodás erős és maradandó eredményét.

Az állambölcsészet gyakorlati elmélete igazat ad az angol rendszernek, mert csak oly intézmény felelhet meg egy nemzet életfeltételeinek, mely a nemzet életével együtt fejlődik, együtt módosul; alkalmazkodk a változó helyzetekhez és átalakul az alkalmazkodás lassu, de biztos lefolyásában.

Az állambölcsészet gyakorlati elmélete azt is tanítja, hogy lenne barvalódi háladás az a javítás, melyet erőszakosan, az élet által elő nem készített módon alkalmaznak a doctrineaire iskola hivei, ez mindig retrograd törekvést szül, mely fontos harcznak kutfeljévé lesz a különböző irányzatok közt.

A legnagyobb bölcs sem lesz soha képes új intézményeket egy ezredév óta élő és fejlődő nemzet testére úgy rászabni, hogy egészen rá illeszkedjenek. Szorítani fog a nemzeti test fejlődését egyik vagy másik irányban és

megsinli e test a törvényhozási és átalakítási viszketeg túltengését.

A miniszter úgy kezdte halotti beszédét, melyet jó előre a megyei rendszer felett elmondott, hogy »nem szabad és nem lehet azt mondani, hogy közigazgatásunk általában rossz«, — hozzá tette, hogy csakis »nem egyforma, nem egységes, nem egyöntetű.«

A miniszter ezen elismerésére egy másik elismeréssel válaszolunk mi, azzal, hogy a mostani rendszernek sok fogyatkozásai vannak.

Ha a kormány e hibák és fogyatkozások kiküszöbölésére irányuló javaslatokat terjesztene a ház elé, melyek a századok által megalakított intézmények lényegét nem forgatnák fel és egyedül a kor változásai által teremtett anomáliákat és hiányokat távolítanák el, ily javaslatok ellen, ha célhoz vezetőknél találnók, nem lenne kifogásunk.

De kifogásunk van, még pedig a legnagyobb mérvben, az önkormányzat elvének kiküszöbölése ellen és kifogásunk van azon centralisztikus, mindent összpontosító irány ellen, mely a francia doctrineaire-iskola szüleménye és a mi mint minden jó vagy rossz, a mi ettől a nagy francia nemzettől ered, átfolja Európát, de nem bír áthatolni az angol tengeren, nem érinté Angliát, azt a nemzetet, mely talán még nagyobb, mint a francia és a mely a nemzeti és állami élet minden megnyitkozásaiban mint ragyogó példánykép állhatna a többi nemzetek előtt.

Azt mondta Perczel, hogy a vármegyei szervezet beleillett a régi, 48 előtti alkotmányba, de nem egyeztethető össze a felelős miniszteriumi kormányformával és nincs összhangzásban a parlamenti rendszerrel.

Az is mondta, hogy az 1848-iki törvények megalkotói is érezték ezt oly annyira, hogy törvényekkel igyekeztek az átalakítás munkáját megkezdeni, mint a hogy az 1848-iki XVI, XVII. és XXIXt törvényekkel ez átalakítást meg is kezdték, de munkájukat a bekövetkezett események félbe szakították.

Nagyon téved Perczel miniszter, ha azt hiszi, hogy az 1848-iki törvények meghozói a megyei önkormányzat elvét el akarták ejteni.

E törvények megalkotói közül a legnagyobb történelmi alakok és köztük az is, kit a nemzet akkor vezérének fogadott el, és a kit alig három év előtt úgy kísért sírjába, mint a magyar nép

édes atyját, mindig hivei maradtak a régi nemzeti önkormányzati rendszernek.

Vajon mit bizonyít ez? azt-e, hogy 1848-ban összeférhetlennek találták a törvényhozók a megyei autonómiát a parlamentárizmussal és a miniszteri felelőséggel; vagy azt, hogy nem találták összeférhetlennek, csak módosítani akarták úgy, a hogy a kor szelleme és az 1848-iki nagy vívmányok ezt megkövetelték?

Mikép akarták ők átalakítani a megyei rendszert?

A népképviselőlet alapján!

Ép úgy, a mint 1848-ban a népképviselőlet alapjára helyeztetett a parlament, ép úgy akarták ők a megyei közigazgatást is a népképviselőlet alapjára helyezni.

Csak ezt bizonyítják az 1848-ban hozott törvények, melyekről a miniszter megemlékezett és semmi mást.

Nagyon helytelenül érvelt a miniszter a később hozott törvények elszóráásával, mintha ezek annak szükségét jelezték volna, hogy a megyei önkormányzat elvét el akarta azóta ejteni a nemzet, oly czéljal, hogy összhangzásba hozza a megyei intézményt a miniszteri felelőséggel.

E törvények nem azt bizonyítják, hanem azt, hogy 1867 óta az egymást követő országgyűlések és kormányok mind a miniszteri teljhatalmat és a parlament változatlan többségének teljhatalmát akarták biztosítani.

Hogy ez helyes volt-e vagy nem arról a történelem fog itélni; és mi, kik hazánk állami önállóságának biztosítékait keressük (és célunknak tiszta hazafiságában senki sem kételkedhetik) — azt látjuk, hogy a mai alkotmányt semmi sem biztosítja más, mint egy hanyatló koru, esküjét hiven megtartó uralkodónak élete; bármily kicsiny ellenállási erőt biztosíthat a jelenkori viszonyok közt a megyei önkormányzat, mívéteknek tartjuk feladni a legkisebb erőforrást is; mert az erőforrást kicsiny ma és kicsiny lesz addig, míg a politikai erkölcsök súlyedésben vannak, de nagygyá lehet azonnal, mihelyt a politikai erkölcsök ismét megtisztulnak és felébred ismét a magyar ősi erény.

Ez ősi erény felébredésének egyedüli tere a megyei élet; ez tartja csak fenn a közönség résztvevését a közigazgatás mozzanataiban; ez mentheti csak meg hazánkat attól a veszélytől, mely a parlamentárizmust Európa szerte mindenütt fenyegeti, a hol a francia doctrineaire iskola szervezte az államot, a

mely veszély abban rejlik, hogy a nép, ha összes részvétele az állam ügyeiben abból áll, hogy minden három, négy, öt évben egyszer szavazzon, e részvétele nem ad semmit, e jogot semmibe se veszi és vagy megszűnik vele élni közömbössége folytán melylyel a mikroszkopikus jog iránt viselkedik, mint például Olaszországban: vagy eladja e jogfoszlányt egy pár forintért, mint Magyarországon.

Vissza-vissza fogunk e kérdésre térni sokszor; oly kérdés ez, mely mélyen behat hazánk jövőjébe; szomorú szívvel látjuk az események fejlődését, keseregve tapasztaljuk azt, — mennyire vakít a hatalom fénye; mennyire tompítja az érzéket a hatalom élvezete és mennyire igaz a szellemi világban is az anyagi világ azon törvénye, hogy az erő, tért foglal a hatalom pedig erő, melynek esszenciája a terjeszkedés;

Mi, kiknek egyedüli vágya hazánkat szolgálni, ellent fogunk állni az erő térfoglalásnak: legyen bár kicsi a remény, mely kecséget, kötelességünket teljesíteni fogjuk!

Kossuth Ferencz.

A képviselőház legközelebbi ülését e hónap 3-án szeptember délelőtt 10 órakor tartja s ennek napirendjére a belügyi tárca költségvetésének folytatolagos tárgyalását s arra az esetre ha ezt elvégzi a kereskedelemügyi tárca költségvetésének tárgyalását tűzte ki.

Közös miniszteri tanácskozások. Grófoluchowski külügyminiszter, a közös miniszteri tanácskozások intézményét, mely hivatalos elődje alatt némileg feledésbe ment, ismét feleleveníti. A magyar miniszterek jelenlétét Bécsben rendszeresen felhasználják arra, hogy a kontaktust a közös miniszterek és a magyar, valamint az osztrák kormány képviselői közt fenntartsák. Ily tanácskozást tartottak kevéssel az előtt, hogy gróf Goluchowski Berlinbe utazott. — Minthogy tegnap és ma ismét ily tanácskozások tartottak, feltehető, hogy gróf Goluchowski miniszter társainak jelentést tett

A „DEBRECZEN” TÁRCAJA.

A pille.

— A „Debreczen” eredeti tárcája. —

Írta: Bekéfi Antal.

Szakasztottan olyan történet ez, mint mikor az ártatlan pille berepül a lángra.

Kis butu jószág, saját maga okozza szerencsétlenségét.

Legtöbbször csak a himes szárnyai pergődtek le s a boldogtalan pille megcsufítva vergődik lent a porban, ahova lebuclott.

Mar nem mondaná rá senki, hogy pille. Csuf porféreg lett belőle.

Az imént még fönt keringett himes, tarka szárnyakon.

Ki tudja, hogy fáj ez a szegény kis pillének?

Rendszerint nem is viszi sokáig.

Egy igazi szép pille, amely érintetlen, szűzies szárnyakkal fönt, a magasban szabadban élt, nem tud az tovább élni a porban.

Mennyivel szerencsésőbb a madár.

Annak kinőnek a szárnyai, azután ha szabadulhat; fölemelkedhetik újra a magasba.

A pille ezt nem teheti.

A leégett szárnyak sohasem nőnek ki már.

A leánynak is szerencsésőbb helyzete

berlini utazásáról s valószínű, hogy Kossuth Ferencznek a képviselőházban Muravjev párisi és berlini utazására vonatkozólag tett interpellációja is szóba került. Minthogy a konferenciák két napon át tartottak, feltehető továbbá, hogy ismét a parlamenti munka programot is megbeszéltek, valamint azt a kérdést, hogy minő időpontra helyezték a delegációk ülését. Az osztrák vasuti és magyar kereskedelmi miniszter részvételéből pedig azt lehet következtetni, hogy oly vasuti ügyekkel is foglalkoztak, melyek mindkét államot érintenék. Tudvalevőleg a bosnyák vasuti hálózatnak kiépítése Arzanáig, a dalmát határon, valamint az építésnek dalmát területen való folytatása megoldásra vár. — A közös miniszteri tanácskozásokban rendszerint a vezérkar főnöke is részt vesz.

Közösügyi tárgyalások. Bécsből jelentik: Baró Dániel kereskedelemügyi miniszter Mándy miniszteri tanácsossal, a kereskedelemügyi miniszterium vasutügyi osztályának vezetőjével szombaton Bécsbe érkezett. Baró Baffy Dezső miniszterelnök ma délelőtt 9—11 óráig dr. Popovich és Mándy miniszteri tanácsosok bevonásával baró Dániel Ernő és dr. Lukács miniszterekkel érkezett; dr. Lukács pénzügyminiszter az osztrák pénzügyminiszter kereste fel, a kivel a bankszabadság megújítására czélzó tárgyalásokat folytatta. A két miniszter a nap folyamán dr. Kautz Gyulával, az osztrák-magyar bank kormányzójával is több ízben hosszabb tanácskozott. Egyidejűleg megkezdtek a magyar és az osztrák kormány szakelődői is az osztrák-magyar bankképviseleivel egyetemben a bankalapszabályok meg hátralevő határozmányai felett a tárgyalást. Ezzel egyidejűleg baró Dániel Ernő kereskedelmi miniszter, Guttenberg altábornagy osztrák vasutügyi miniszterrel és baró Baffy Dezső miniszterelnök, gróf Goluchowski közös külügyminiszterrel folytatott tárgyalásokat. A kiegyezési törvények végleges szövegezésére vonatkozó tárgyalásokat tegnap folytatták. A magyar miniszterek ma szándékoznak Budapestre visszatérni.

Gróf Majláth Gusztáv kinevezése. A hivatalos lap szombati száma közli az erdélyi segédpüspöki kinevezés. A kinevezési okmány szövege ez:

Vallas- és közoktatásügyi magyar minisz-

terem előterjesztésére gróf Majláth Gusztáv esztergom főegyházmegyei áldozott komáromplébános helyettes Lönhart Ferencz erdélyi római kath. püspök mellé segédpüspökké, utódlási joggal, kinevezem és utasítom nevezett miniszteremet, hogy az e részben szükséges további intézkedéseket haladéktalanul megtegye.

Kelt Bécsben, 1897. évi január hó 28-án.

Ferencz József s. k.

Wlassics Gyula s. k.

Fiume kormányzója. Fiumei kormányzóvá gróf Battyány Tivadart fogják kinevezni s a kinevezés a hivatalos lap holnapi számában jelenik meg.

Thaly Kálmán beszéde.

— Elmondta a képviselőház jan. 30-iki ülésén. —

Thaly Kálmán igen örül, hogy Eötvös Károly pénteki beszédével az országos levéltár fontos ügyet felvetette. Eötvös szellemes és magas röptű beszédére többen oly megjegyzéseket tettek, hogy Eötvös egy párszor lehetett mindössze a levéltárban. Ő most szemébe akar nézni az efféle megjegyzéseknek. Harminc esztendője, hogy a levéltárakat kutatja. (Eljenzes.)

Ő volt — a szónok — az első, aki előtt 67-ben az a limbus először megnyílt. Rettentetes rendtelenség volt ott s 80 darabonként a nem regesztált iratokat haza is vihette.

Miután a Rákóczi kort és a vele összefüggő Thökölyi kort csak ezen levéltárban 8—9 esztendő alatt bírta feldolgozni, erre az egy korszakra vonatkozó adatokat, több száz ívet, meg másolatokat, regesztáltakat készített, azzal igazolhatja, hogy a fáját kezével leirt, több mint 1500 sűrű ívnyi jegyzete van csak a Rákóczi korból, és csak a limbusból ezen országos levéltárnak.

Eötvös Károly tegnap itt, a tudomány magasztos szempontjából kiindulva, magasröptű beszédet tartott. Reformizmékét ajánlt. Es mi lett a válasz? Előállt a kormánynak egy tagja és ad olyan választ, melyben mindennek van nyoma, csak az országos levéltár tudományos feladatának nem.

Beszél arról, hogy a személyzet elég gyorsan teljesíti a rábizottakat, hogy a ha belügyminiszterhez fordulnak a megyek, a levél-

mikor egy udvarló — ugrik. És a megközelíthetetlen kis kórista leány rózsás markocskáiba nevet a jól erősen elriglizett zsalu mögött.

Tessék elhinni, közmondásos kezdett lenni a társulatnál a kis Róza megközelíthetlensége. Teszem azt, ha a szerelmes színész váltóra pénzt akart fölvenni a takarékpénztárban, így szót a sokat próbált intrikus:

— Barátom, megközelíthetetlen az, mint Róza...

A komikus két bolyhos rattiere föltűnt mindenkinek.

Szeretreméltóbb két kis dögöt nem láttam még magam se.

Nem voltam ismerős se a gazdájukkal se velük de ha találkoztunk meg nem alhattam, hogy az egymáshoz lánczolt két kis kedves bestiát meg ne simogassam.

Áltak a kis koczosok. Barátságosan néztek a feljök szeretettel közelédők szemébe. Kedves pofáscskáikat egész bizalommal dörgölték a vendéglőasztal alatt az abonens urak lábaihoz. Hol az egyik vette föl őket az ölébe hol a másik Egyformán jó dolgok volt a népszerű Mopsz és Fox urfiaknak. Ikrek voltak és az urfi nemzedékhez tartozók.

Még sok egyéb van a két kedves bestiáról följegyezni való. Megmondták az Arany-szarv összes abonensei hogy az ikrek nem voltak egymásra féltékenyek sem irigyek. Mikor próbát tettek velük s csak az egyiket

van, mint a pillének, bár ez is súlyosan szenved, ha megégeti a himporos szárnyait.

A legtöbb leánynak csak odáig van pille természet, amíg megégeti a szárnyait, azontul már csupán leány: szárnyak nélkül is igen jól érzi magát.

És ah, a kis pille a szárnyai után meghal...

Be kellett önöket vezetnem egy kis elegikus hangulatba, hogy sajnálják meg a kedves Rózát, az ellenálthatlan s egyszerűs mind megközelíthetlen kis leányt, a ki még a karban van ugyan, de maholnap ő lesz a magyar színpadok legkedvesebb Lisbetje.

Temperamentumos, élénk, formás kis leány, olyan soubrette nyelveeskével, mely a fővágtott nyelvek közé tartozik, valami sajátosság, utánozhatatlan kedvességgel csattog, a nélkül, hogy a szót valami nagyon megvalogatná.

Van valami benne a szajkóból. Szeret figurázni, játszaui, pajkoskodik, jár a szája kedvesen, csufolódik s ahol szerét teheti bolondít.

Jól teszi.

Ott vannak a szárnyai.

Nem láthat azokon senki foltoit. Kibontogatta nap nap után öltözöben, színpadon hogy lássák, tiszta az, nem perzselte még meg a lang.

Oh, ez aztán leány.

Az ilyen leánynak szabad az udvarlók-

kal játszani. Nincs kellemesebb látvány, mint

tárban eleget tesznek kívánságuknak és hogyha némely ügy nem megy eléggé gyorsan, — ennek az az oka, hogy egyes aktáknak hibás az írása és hogy azokat dechiffirozni kell. Nos, azoknak a képzett tisztviselőknek ilyen nehézségeik nincsenek.

Ott vannak például I. Rákóczy György marginális konceptusai, gróf Pekry Lőrincz levelei. Ezek okozhatnak nehézséget, de nem azért, mintha az illetők ne volnának erősek a paleografiában, hanem csak készakarva voltak úgy írva, hogy csak a titkárai olvashatták el.

mi a személyszaporítást illeti, ne várják, hogy a tudós, de szerény igazgató álljon elő. Az államtitkár tisztán az adminisztráció szempontjára belyezte a főszólyt. — A kurrens ügyek tényleg úgy folynak ott, mint a karikacsapás. De nem ez a fő, hanem a magasabb történelmi tekintet.

Ha a t. házat érdekli, elmondom — úgy mond — hogy miként allanak az ügyek abban az országos levéltárban, mint olyan ember, aki 30 esztendőig jártam oda. (Én élnem a szélső baloldalon.) Köszönöm az eljénket, de én azt nem tulajdonítom érdememnek, mert nekem benső ösztönöm sugalta e munkát és megnyugtatta a tudat, hogy dolgoztam. (Eljénzés.)

Az országos levéltárnak magva a régi kamarai levéltár. Ennek kihalt vagy kimenekült emigráns nemes családok lefoglalt birtokain talált levélgyűjtemények képezik a kincseit s ezekkel mi történt? A mi jószágukra vonatkozott, azt a szentesi, budai, pozsonyi kamarák okmányaiából átvizsgálták és a mit jogilag értékesnek találtak, ezekből azokat regisztrálták és lajstromba vették. A magánlevelezéseket pedig és kulturtörténelmi adatokat félre dobták.

Ezek képezik a mostani diploma archivum legnagyobb részét, hozzájárul még a káptalani levéltárak és egyéb okmánytárak, mint p. mostanában a Hunyadi levéltár, mely Münchenből haza szeresztetvén, oda osztatott be. Ez a csekély személyzet igen is dolgozott rendszeresen és munkásságának eredménye az, — hogy a diplomatikai archivum 1526-ig, tehát egész a mohácsi végzig teljesen katalogizálva és rendben van; de mar a czedula katalógus, a registárban, a mely a rendszeres archivumhoz hozzátartozik, még csak 1400 körül jár. Ez után jönnek a Zsigmondkori hosszú okmányok, melyek innen az ajtóig érnek és a melyeknek száma iszonyu tömeg.

A limbusban az újabb kornak, különö-

sen a XVI.—XVII. és a mult század levéltárainak legnagyobb kincsei rejlenek. És itt be kell vallanom egy régibb bűnömöt. (Halljuk Halljuk!) Jobb is azt bevallanom, mert megkönnyebbül utána a lelkem. — En abban a bűnből leledzetem 30 évvel ezelőtt, a miben t. kollégám, Molnár apát ur, csak hogy én csak egyszer cselekedtem meg, ő pedig nagyon sokszor, tudniillik én is elkereszteltem, úgy mint limbust. (Derűtség.) Ez a limbusz be volt dobálva, zsufolva, a szekrények fölé, a szekrények elé a zugokba, a folyosóra stb. Porolták is ezeket súlyos vesszőkkel, hogy szétszakadtak az okmányok, minden évben kétszer.

Ez iratoknak nem volt nevük, olyanok voltak, a melyek Rákóczy, Beresényi és má kibujdosott jó hazafiak lefoglalt levéltáraiból kerültek ide.

A reneteg jószágait elkobzó kamaras hivatalnokok ezen iratok közül a birtokokra és jogokra vonatkozókat regisztrálták; hanem a művelődéstörténelmi adatokkal telt nagybecsű diplomáciai és hadi leveleket, mint semmit érőket, inutillákat félredobták. Ez még csak megjárta volna, de tettek egyebet is (Halljuk! Halljuk!) Volt az egyetemnek egy papiros malma Körmöczön s nyomdaja Budán. Midőn a nagy tótszekerék a kész papirost hozták Budára, hogy üresen vissza ne térjenek, a kamarai archivumból megrakták azokat kislejtezett aktákkal.

Ilyenkor a limbusból, a tullius valoris inutillákból, vagyis a XVI., a XVII. és a XVIII-ik századbeli nem regisztrált okmányokból annyit raktak a tótszekerékre, a mennyi rájuk fért.

Azokat elvitték Körmöczre, hol sokat áldoztak Neptunnak, mert mint anyagot beáztatták a papirosmalomban. Ha azonban valaki ezen okmányokért valamivel többet ígért, mint a mennyit maga a papiros megért vehetett annyit, a mennyi neki tetszett. Ekképen ment-ttek meg az aktáknak egy kis részét, a melyek közül azok, a melyeket a tudós Jerney vett meg, jelenleg Kecskeméten a kollégium könyvtárában őriztetnek.

Szerencse, t. ház, hogy ezekből az iratokból általában valami megmaradt. Igaz ugyan, hogy ez még rendezve nincs és hogy csak nagy fascikulusokban van elhelyezve.

Különbö nem azért neveztem én azt el limbusnak, mert olyan zombékos, süppedékes mocsár, a melynek Tolnában is vannak és a mint azt Eötvös t. barátom mondta, hanem azért, mert mint a limbusban várják az el-

kárhozott lelkek a felszabadulást, úgy itten az akták.

Ez az én elkeresztelése és ebben a bűnből leledzem én együtt Molnár János t. képviselő urral.

Bővebben leírja ezután a helyzetet s elismeri, hogy a hivatalnokok minden lehetőt elkövettek. Eötvös Károly és az államtitkár is említették a hiteles helyek és a bécsi udvari kamara levéltárának lehozatalát, a mennyiben minket illet és a nemzeti muzeum levéltárát. A hiteles helyekre nézve igaz van Eötvös Károlynak.

Azoknak iratai kétfélék. Azokat, a melyek birtokaikra vagy egyéb ügyeikre vonatkoznak, tőlük elvenni nem lehet, mert magántulajdont képeznek, de a mint az állam felügyel arra, hogy birtokaikat ne devasztálják, ép úgy joga van felügyelni közérdekű irataikra is.

Ezekre a kincsekre teljes joga van az országnak. Azt mondja a t. államtitkár ur, hogy nézetkülönbségek forognak fenn az átvételre nézve.

Itt nézetkülönbség nem foroghat fenn.

A ki megekarja tartani a hiteles helyet, tessék szakszemélyzetet is tartani. Az országos levéltárban a diplomáciai aktáknak beleolvasztása az antemohácsiánakba, akkor fog csak befejezteni, ha a hiteles helyek országos érdekű iratai mind be lesznek vonva. A mi most már a bécsi udvari kamara okmányait illeti, itt töméredek van magyarországi eredetű. E magyar aktáknak az országos levéltárba való bekebelezése ellen semminemű elvi akadály nem forog fenn. De az a baj, hogy ha nem élünk az idővel, ez a mostani jó alkalom elröppen.

Eötvös Károly a nemzeti muzeum levéltáráról is megemlékezett, a mely utóbbi időben jelentékenyen szaporodott. A mit Eötvös Károly említett, hogy 600 frtos szakavatatlan irodatisztek őrzik e kincseket és a mire az államtitkár ur azt felelte, hogy ilyen fizetésük nincsenek is: erre vonatkozólag azt kell megjegyezni, hogy itt tévedés forog fenn. E dolgokat alaposan kell orvosolni és azok módszerét is mas nyelbe ütni, mint eddig volt.

A külföldön minden közarchivum tudományos intézetnek tekintetvén, a közoktatásiügyi miniszter hatásköre által tartozik. Tudjuk, hogy a nemzeti muzeumnak levéltára is odatartozik. Ezen nemzeti muzeumi levéltár, melynek nagyon szűkre szabott személyzete van, egyesíteni kellene az országos levéltárral, mert rokon szakok; a ki a nemzeti muzeum levéltárában dolgozik, az, tudjuk, hogy nem fog dolgozni például mineralógiai determinációkkal

traktáltak, a testvéri szeretet megható jelét adták Fox a kinek mit sem adtak összehuzta magát, kedves tarka pofácskáját lefektette kinyújtott lábára s úgy pislogott szét okos szemével. A farkát pedig gyöngén csóválgata mintha ezzel azt akarná mondani hogy ne gondoljátok hogy én haragszom mert a Mopsz kap én meg nem kapok inkább örülök majd kapok én is. Ugyis volt ő is kapott.

A komikus csinált velük mindenféle kunsztot. Végig sétáltatá őket az asztalon Fox fölemelt két első lábával egy poharat es megitta a két lábán álló Mopszot. Ölekeztek csókolóztak, Ez a két kis oktalan kosztoson egész »Aranyzarvat« fölvilányezta. Az abo-nensek korábban gyűltek össze s később távoztak. A vendéglős végre azt az ajánlatot tette a komikusnak hogy ad neki ingyen kosztot ha a Fox és Mopszot a szezon tartamára teljesen bérbe adja.

Ebbe már beleegyezett a komikus. Mert eleinte örökáron akarta megvenni a két népszerű kutyát. De erről hallani sem akart a komikus.

— Kérem így szól — ha Fox és Mopsz nem lesz többé hová lesz az én kedélyem? Akkor én belőlem nem komikus hanem intrikus lesz a ki csip, harap, öl.

Nem egy csábító ajánlatot utasított el a komikus. A huszárok asztalának is kedvencei voltak a kedves dögök. A fess Muki bárócska oda volt érettek. Sokáig ostromolta a haj-

hatatlan komikust hegy adja el neki a két kutyát nem színésznek való, sokat esznek. Csak azért se adta oda. Pedig 200 forintot ígért a kis hadnagy a ki különben a legfesebb gyerek volt a tisztikarban.

A kis Fox és Mopsz tehát bérbe került az Aranyzarvat tulajdonosához, a ki nem bánta meg ezt az üzletet, bár a komikus igen nagy étkü volt. Arra pedig hogy a szezonban gyomorhurutot kapjon semmi kilátás nem volt. Legalább a vendéglős minden eddigi ez irányban tett kísérlete hajótörést szenvedett.

A komikus is megbarátkozott az új helyzettel, mert egészen új szokatlan helyzet volt az hogy ő nem Fox és Mopsz társaságában ment a próbákra.

Ehhez hozzászókkott valahogy. De az bosszantotta hogy néha néha egyik másik vendég vacsora után Fox és Mopsz urfiakat elesábitotta éjszakára.

Igaz, hogy másnap hiba nélkül kerültek vissza az Aranyzarvat ebédlőjébe, de azért még is protestált . . .

Egy este mikor belép, előadás után, megint nem látja sehoh a kis bolyhos kat.

Haragosan kiált a komikus a főpinczérré:

— Hallja, hol vannak már megint a kutyáim?

— Elvitte magával a Muki gróf ur, — felelte a pinczér.

A komikus lármát csapott csapott. Azt ő

nem engedi meg. Fox és Mopsz szolidan vannak nevelve. Ő enneme, hogy éjjel csatangoljanak s még kedvet kapjanak valami kalandra.

Szép teli reggel követte a rut éjszakát. A komikus egyedül töltvén az éjt, kedvetlenül ballagott föl a próbára. Nem volt annyi ideje hogy betekintsen az Aranyzarvatba, otthon vannak-e már a kis hűtlenek?

Beállt a próba. Énekeltek a kornevillei vásáron a csinos kóristakisasszonyok. Az ügyelő az imént írta föl Rózát, aki még mindig késik.

A komikus a kuliszák mögött hányja veti magát, várván a végszót.

Egyszerre nagy pihegve berepül az ajtón a kedves, az ellenállhatatlan Róza. Két nagy rózsza van úde, a sietéstől és hidegtől kipirult arczán.

Odarepült a többiek közé és fujta. De alig várta, hogy elvégezzék, elkezdett járni a kis szája, keringett mint a pille a láng körül s egyszer csak odakaczag a komikushoz:

— Hallod-e Gyula, az éjjel nálam aludtak a kis kutyáid . . .

Oh, oh, a szegény, a pille, hogy belerepült a lángba . . .

és ha így két levéltár személyzete egyesítetik, megnagyobbodva a létszám, mégis valamivel nagyobb lesz az előléphetési reményük is az ott levő tisztviselőknek és biztosak lehetünk arra nézve is, hogy azok szakemberek lesznek.

Ezeket ajánlja megfontolásra. Nem párt-szempontról beszélt. A tételt különben megszavazza, sőt esekélynek tartja. (Élénk éljenzés)

TARKA-ÉLET.

A kézfogó.

Ez a kedves magyar szokás igazán még az apáink korából maradt reánk, amikor az emberek úgy szerettek, úgy tudtak szívből, szeretettel mulatni, vigadni, hogy csupa gyönyörűség volt az életük . . .

Mert a kálvinista embernek nem a kalendáriumba, de a szívébe vannak beírva az igazi ünnepek, kiváló napok az esztendőkből, miket egy-egy édes családi ünnep szentelt meg . . .

Ez a kézfogási ünnep is, amit ma már »jegy váltásnak« neveznek, ilyen kedves, poétikus ünnep a családban, a család alapítás, a szerelmes, szerető szívek legelső beköszöntő ünnepe, amikor hivatalosan is »mátka, édes mátká« lez a pirulós arcú, lilomszép leányból, kit már csak napok, hetek választanak el attól a naptól, mikor a leányszonyok szüziés, aranyos pártját felcserélendi a kaczkiasabb, az érdekesebb, a minden lányoktól irigylve, almadozva óhajtott fejkötőcskével . . .

A mi pártunk szeretett és tisztelt derek alelnökénél Kertész János urunk bányánknál is ilyen szép családi ünnep volt tegnap . . . ennél az előkelő polgár családnál is egy pirulós fehér arcú szép lilomot, hajadont kértek ki egy derek létafi fiatal birtokosnak, a szép és kedves Kéry Juliskát, a Kertész ur unokáját a fiatal Guba Dániel . . .

Az örömszülek és nagyszülek részéről nagytiszteletű Somogyi Pál tanár volt a násznagy, míg a leányt, mint a derek völgyény násznagyja, a létafi fiatal tiszteletes Szűcs Béla kérte ki a régi jó magyar szokás szerint szívhöz szóló szép beszédben, hogy még a debreczeni lakadalmak híres és kedvelt vőfélye Györfy bátyánk is, azt mondotta reá:

— No már e jó volt tiszteletes násznagy uram, habár a nagytiszteletű Somogyi násznagy uram még is csak poróbbaltabb ember, lehet is tőle a süldő násznagyoknak tanulni . . .

A „kiadás“ után történt meg azután a karika gyűrűk kicserélése, a kézfogás, melyivel most már valóban és elválaszthatatlanul hű és szerelmes mátkája, jegyese lett a szép Juliska a büszke, csinos létafi magyar legénynek. Kívánjuk, hogy legyen majdan köntendő frigyük boldogsága is olyan végtelen és megáldott, mint a milyen végtelenek azok a kecses, aranyos kis gyűrűk, melyek a család alapítás első kapesai . . .

A kézfogón magyaros és uri vendéglátsással fogadta és szolgálta ki vendégeit a Kertész család, melynek a barátság dolgában messze földön nincsen is párja . . .

A diszes vendégkoszorút névszerint lapunk holnapi számában fogjuk megemlíteni, itt még csupán annyit mondunk, hogy a gazdag magyaros vacsora után táncz következett, melyhez a Kis Béla kitűnő zenekara szolgáltatva a zenét és természetesen kiviradtig.

Majd ha egykor menyecske lesz abból a lányból Kerek kontyot kötök majd a hajából, . . .

pengette a nótát a czimbalmos s a leányok ábrándozva nézték a szép menyasszonyt, aki már olyan közel a boldogság kikötőjéhez . . . És sohajtottak, lehet, a fejkötő után kipi, kipi, kipi, kopogott a szívük? . . .

Hajdu-Huszar.

Színház.

A jövő saison társulata.

— Komjáthy szervezkedéséhez. —

Debreczen, febr. 1.

A szombati helyi lapok számai csodálatos egyértelműséggel foglalkoznak Komjáthy szinigazgatónak jövő évi szintársulatával.

Részekre bonczolgták a társulatot, néhol helyesen, de legtöbb esetben helytelenül véleményt mondanak az egyes szerepkörök betöltőiről, azokról, akik a jövő saisonban itt lesznek s akik közül egyik cikkíró sem ismer bizonyára egyet sem.

A cikkek végén akár kifejezetten, akár csak a sorok között arra az eredményre jutnak a cikkírók, hogy az új társulat még a jelenleginél is gyöngébb lesz.

Nem akarunk nagyképüsködni, de azért jogosan és büszkén állítjuk, hogy városunk színügyét mi is féltékenyen őrzük s mi lettünk volna az elsők, ha olyan törekvést láttunk volna az igazgatónak, mely a szini élet tönkretetésére, vagy csak megcsönkítésére is irányulna.

Azt azonban a legnagyobb rosszakarat sem állíthatja, hogy az ideai társulat gyöngé volt Apróbb hiányai voltak és vannak, de még ennyire is tökéletes társulat évek hosszu sora óta nem volt Debreczenben.

Hányszor küzdöttünk mi itt a szintársulat nyomorúságaival, bukott direktiókkal csak a nemrég mult időkben is.

Hogy tehát ez a társulat a debreczeni közönség igényeinek teljesen megfelelő, azt nem akadt még Debreczenben ember a ki kétségbe vonta volna, sőt elismerik lapjainkat is. A vagy tagadhatják-e azt a nagyfontosságú tény, hogy Komjáthy szintársulatának köszönhető a szini élet föllendülése Debreczenben?

Ez az a fényes erkölcsi eredmény, melyre Komjáthy büszke lehet s melyet nekünk méltányolnunk kell, mert évek óta pangott a színélet Debreczenben s kulturális hivatását tatóngó ürességű házak előtt teljesítette.

Ezt az eredményt ez a szintársulat érte el s ha azt mondjuk, hogy a jövő saison társulata a lapunkban is jelzett, de lapjaink szombati számaiban is regisztrált új tagok névsorával erősödik, de mindenestre lesz olyan, mint a mostani, akkor csak a valót ismertük be.

E sorok írója a dolgok felől meglehetősen tájékozódva van, minden körülmények között pedig jobban, mint — tyi ur, ki Szilágyi utódjaul Vágó Istvánt nevezi ki.

Ilyen körülmények között nem a jóakarát, hanem egyenesen az igazságérzet készlet kimondania azt, hogy lapjaink nagyon is elvetették a súlyt, mikor ilyen rosszakaratulag álltak neki az új társulat mellének.

De lássuk a vádak sorban. Mindenesetre rendkívül fontossággal bír az, hogy jövő évi szintársulatunk milyen lesz. Lapjaink meglehetősen elferdítve, de a tényekkel homlokegyenest ellenkezőleg bemutatják, sőt felülbírálják a jövő saison egyes szerepköreinek betöltőit.

Ez úgy tűnik fel, mintha a lapok hamis kép feltárással akarnák a színügyi bizottságot befolyásolni azelőtt, mielőtt tárgyalás alá venné a Komjáthy által beterjesztett ideiglenes névsort. Ezzel szemben mi az igazság feltárása által kívánjuk megmutatni, hogy a jövő évi szintársulat nem olyan fekete, mint amilyenre festeni akarják.

Először is annak a kileltetésére szorítunk, hogy Komjáthy igazgató kötelességszerűleg a december hó folyamán tényleg benyújtotta a lapok által is ismertettet névsort, azonban beadványában hozzátette, hogy a mint láthatja a színügyi bizottság a szervezkedés folyamatban van, a szerződötések folynak. Ez a névsorc s a ki de-

iglenes még, a véglegest csak később terjeszti a bizottság elé.

Azok a szerepkörök, amelyek betöltetlenségét felróják lapjaink, csak a nyári társulathoz hiányzanak, de a téli szinidényre mind belesznek töltve, sőt már oly ponton van Komjáthy, hogy legközelebb jelenthet az új drámai szende szerződötetéséről.

A mi most már a primadonna kérdést illeti, mindenesetre mélyen sajnáljuk és nagy veszteségnek tartjuk B. Ruzsinszky Ilona távozását. — Mi is megvagyunk róla győződve, hogy Sugár Aranka, a ki helyébe jön, nehezen fogja pótolni Ruzsinszkyt. — De végre is befejezett ténnyel állunk szemben s Sugár Aranka, — ki 4 év előtt kedvelt primadonna volt Debreczenben azóta Berlinben is énekelt, híres külföldi mestertől tanult, széles terjedelmű hangja tehát csak fejlődhetett, tehetsége izmosodhatott azóta.

Kállay Lujza marad, Kaposy Józsa utóda Serfőzy Jenny lesz, a ki igen kedves és jó hirben álló énekesnője a vidéknek. Szep hang, ügyes mozgás és megnyerő külső a tulajdonságai Serfőzynek.

A jelenlegi idényben négy borsosan fizetett primadonnája volt társulatunknak, a mennyi pedig egyetlen vidéki színháznak sem volt. Betöltetlenül maradna tehát a Szende Anna szerepköre. — Amde ígéretet bírjuk Komjáthytól, hogyha a szükség úgy kívánja, a téli saisonra betölti ezt a negyedik énekesnői állást is, holott láttuk az idén a négy primadonna versengését, a mikor egyik a másiktól alig tudott szerephez jutni s az eredmény az, hogy tényleg hárommal élünk meg.

Szende Anna helyét könnyű lesz betölteni s legvalószínűbb egy új népszimű énekesnő szerződötetése, a mire tényleg szükség is van s így lapjaink ez az aggodalma is eloszolhatik.

A tenorista kérdés megoldása talán a legnehezebb. Hol van ma a vidéken olyan tenorista, aki énekelni és játszani is tud? Egyik vagy másik tulajdonság meg van a tenoristákban, de hogy mindkettővel rendelkezzenek, arra nincs példa, az csak a régi jó időkben volt meg. A ki akar emlékezhetik, mily nehezen tudta a népsziműház Dárday Gyula helyét — egy a hogy pótolni.

Örvendünk kell hát, hogy olyan tenoristát biztosított a jövő seasonra nekünk az igazgató, mint Bejczy, aki olyan hanganyaggal bír, a minek párja még a vidéken nincs s a ki elég fiatal arra, hogy játékban is elsajátítsa azt, a mivel nem rendelkezik még.

A nyári saison ugyanis alkalmas lesz arra Bejczynek, hogy mozogni megtanuljon a szinpadon. Minden szerep a nyakába szakad majd a nyáron s akarva nem akarva bele kell jönnie a játékba, a mit utóvégre is csak a gyakorlat hozhat meg. Lapjaink bizonyosan sohasem halottak Szirovatka Károlyról?

A többi férfi énekesek Beke s s y. Rubos maradnak, — ezekhez jön még Hada, a ki hangjával es rutinirt játékával egy a népsziművekben, mint akár a vigjáték és drámákban nagy hízagot tölt be a társulatnál.

Hogy mennyivel lesz tehát az operette társulat gyöngébb az ideinél azt teljességgel nem értjük, vagy talán Sz. Nagy Imre és Beczkóy távozását nem veszik fájdalommal a lapjaink? Mi az igazat megvalva, a utóbbi fcs t ö n e k szeretőnk megtartani.

A komikusoknál a változások olyanannyira előnyösek, hogy a vidék komikai erői itt lesznek összpontosítva. Follinus helyett jön Szathmáry Arpad a vigszínház kiváló művésze, Sziklay marad, szerződötve van továbbá Rátkay László egy fiatal nagytehetségű komikus, Püspöki Mór marad és ott van végül Fenyeri Mór, kinek tehetsége azonban nem e szerepkörben a legnagyobbb. A komikáné jövőre is Loe sare kné marad.

A mi most már a drámai társulatot illeti az is nemhogy gyöngébb, de jóval erősebb lesz a mostaninál.

F. Csiga házy Etel, U. Závodszky Teréz, Kiss Irén, Halmi Margit, Szabó Irma, Komjáthy János, Bartha István, Vidor Dezső, Rubos maradnak.

Betöltetlenül áll a drámai szende szerepköre, mert Halmi Margit megmarad továbbra is soubretnek, mert az ő tehetsége ott érvényesül valóban.

Dramai szendét, még pedig olyan kitűnő drámai szendét fog Komjáthy télire szerződteni, a kinek tehetsége a hősnői szerepek felé hajlik, a minnek a hiányát e szezonnal nagyon is éreztük.

Elvesztjük Szilágyi t, a kit a Magyar színház ragad magával, de kapunk helyette oly kiváló jellemzését, mint Fenyéri Mór, aki régi, kipróbált tehetség s hét év óta kedvelt tagja mar a szegedi színháznak.

Illik Richárd, Shylock Jágó legkiválóbb shakespearei alakításai s a jellemzésekben ma Szilágyi utódjait jobb akvizíciót el sem lehet képzelni.

Az új bonvivant Tanna y Frigyes, egy üde, fiatal szépehetségű színész lesz, a ki nem jobb ugyan Bendeknél, de a jelenlegi színállapotok mellett meglehetőleg elégedve a debreczeni közönség e szerződésével is.

Szóval jobb lett volna egy kissé jobban megrágni a pennát a lapársaink — mi ismétljük — meg vagyunk elégedve.

* **A színházi bizottság ülése.** Debreczen sz. kir. város színházi bizottsága f. hó 3-án d. u. 3 órakor Komlóssy Arthur főjegyző elnökielte alatt a városháza nagytermében ülést tart.

A dolovai nábob leánya. Vasárnap délután fél ház előtt «A dolovai nábob leánya» került színre kissé vontatott előadásban a régi szereposztással.

A kuruczvilág. Szombaton és vasárnap este megismételték Dóczy és Széll tisztességes sikert aratott operettjét A kuruczvilágot. Az előadást mindket estén szép közönség nézte végig, mely eleinte tartózkodólag fogadta ugyan az operettet, de azért nem volt fukar a tapsokban a szereplők iránt, ámbar a szereplőket szombaton egyszer sem hívták a fevonások átan a lámpák elé, de tegnap már zajos ovációkban részesítették őket. A női szereplők most is dicéretesen működtek közre, hogy az nperettet mekedvelteék a közönséggel. Kálaly, Kaposy, Szende igen szépen énekeltek és játszottak is. Békésy ez estén jobban mozgott, mint az első előadásban Szikla y jobb ízű volt, míg Szabó Irma is szép hatást ért el gzőnyörű szavalatával, a miért a második estén remek virágárványt is nyújtotta fel néki a zenekarból.

Ujdonságok.

* **Mitrovics Gyula gyász.** Elkésve értesülünk arról a fájdalmas eseményről, mely szeretett lelkészünk családját még a múlt hó 23-án érte. Sógora, Ujlaky István a sárospataki közbirtokosság erdésze, a sárospataki főiskola gazdasági választmányának tagja hunyt el e napon hosszas szenvedés után. — Szeretett lelkészünket egezéségi állapota megátoltán abban, hogy a megboldogultnak vég-tisztességén megjelenjék. Legyen meggyőződve, hogy gyászaban osztozik egész Debreczen ev. ref. vallású közönsége s ha enyitheti ez fájdalmát, enyhítse a család bánatát.

* **Fényes kézfogó** volt vasárnap este 6 órakor a Kertész János polgártársunk a függetlenségi párt alelnökének kis-mester-utcazi családi házában. Kéry Juliskát a Kertész János szép és kedves unokáját jegyezte el Guba Dániel Guba József léta földbirtokos fia. A szép családi ünnepélyen a násznagyi tisztet Somogyi Pál tanár és Szücs Béla léta leged-lelkész viselték, ez utóbbi a völegény családja részéről, ki Marja y

Péter országos képviselőt helyettesítette. A szép családi ünnepem igen előkelő és számos vendégség volt jelen, különösen sok asszony és leány. A kiterjedt rokonságon kívül városunk és partunk előkelőségei közül ott láttuk: Kiss Albert országos képviselőt, Szabó József főszámvevőt, Abraham László főügyészt, dr. Bakonyi Samu, Somogyi Pál, dr. Nagy Zsigmond tanárokat, L. Nagy Bálint, Dr. Pálly Miklós, Szücs Béla Kertész Mihály, Harangi Sándor, Hódy Béla, Kohányi Gyula lapszerkesztő, stb. urakat, számos debreczei és léta vendégeket. A zenét Kiss Béla jeles népzenekaraszolgáltatta.

* **A hírlapírók színházi estélye.** A hírlapírók által f. hó 12-én rendezendő hangverseny és színelőadás iránt páratlan érdeklődéssel viseltetik a közönség. A próbák holnap délután 3 órakor kezdődnek a tablóból és a Czigány népszínműből.

* **Eljegyzés.** Csengeri Ferencz termény nagykereskedő bajos és művelt leányát Rózsi kát tegnap jegyezte el Kende Sándor fiatal, ismert nyeregybázi terménykereskedő. Az örömszülek hazánál fényes lakema volt, melyen ugy Debreczenből, mint Nyiregyházaról igen sokan voltak jelen. Boldogságot kívánunk.

* **A jogász és tisztviselői kör közgyűlése** tegnap d. e. 10 órakor volt saját helyiségében Puky Gyula kir. táblai elnök elnökielte alatt, kinek évi jelentését Szücs Géza h. titkár olvas a fel. A jelentés után, mely kiterjeszkedik a kör múlt évi életének minden nevezetesebb mozzanatára, a zárószámadásokat felülvizsgáló bizottság tette meg a maga jelentését, mely szerint a kör bevétele volt 2737 frt 99 kr, kiadása 2484 frt 36 kr, pénztári maradvány tehát 253 frt 63 kr. A közgyűlés a pénztárnak a felmentvényt megadta. A kör egy évvel ezelőtt részjegyeket bocsátott ki, melyeknek árából tekeaszalt vásárolt s arra nézve ugy határozott, hogy évenként 10 részjegyet sorsolnak ki s azokat 5—5 frtjával hevéltva fogják az ily támadt adósságot visszafizetni. A múlt évben is vissza fizették ezt, azonban ezenkívül Puky Gyula elnök 4, Márk Endre vál. tag 3 részvényt visszaajándékozott a körnek s ezzel majdnem egy évi törleszt megnyert. Ezért az illetőknek köszönetet is szavaztak, azonban ezenkívül a tegnapi közgyűlésen is kisorsoltak 10 részjegyet, a melyek árában 50 frtot fel is vettek a költségvetésbe. A költségvetés mérlege különben, melyet a közgyűlés is elfogadott, a következő: bevétel: 2873 frt 63 kr, kiadás 2685 frt maradvány 188 frt 63 kr. Harsányi Gusztáv indítványára elhatároztak, hogy a nagymérvű hátralékok sikerültebb behajtására utasítják az ügyészt és a választmányt. Elnök erre maga és tisztársai nevében megköszöni a kör tagjainak bizalmát s a tisztikar és választmány mandátumát a közgyűlés kezeibe teszi le. Harsányi Gusztáv indítványára az elnököt alelnököket és a pénztárnokot egyhangulag, közfelkiáltással szavazás mellőzésével választják meg, mit Puky Gyula eszmékben gazdag, hosszabb szép beszéddel köszönt meg. A tisztikar többi és a választmány ös s z e s tagjait titkos szavazattal választották meg. A szavazatszedő küldöttség elnökévé Balyogh Imre kir. táblai bírót, tagjává Csath Zsigmond m. kir. posta távirtdafőnököt és Erítz Ernőt kérte fel az elnök, akik meg feladataikat végezték, az alatt az elnökség kisorsolta a 10 részjegyet. A választás eredménye a következő: Elnök Puky Gyula egyh. közfelkiáltással Alelnökök Lengyel Imre Dobieczy S. (egyh. közf.) pénztáros Harmath Gergely (egyh. közf.) Beadatott 43 szavazat; megválasztottak: Titkárnak Szücs Géza 28 szavazattal Konez Ákos 13 szavazata ellen, könyvtárosnak Sapku János 42 szoval. Gazdának Suhajda József 41 szavazattal.

* **Egy szabadságharcos halála.** Ismét meghalt egy a régi 48-as honvédek közül. Ráczy György nyugalmazott városi gyám-pénztári ellenőr, ki Erdélyben harczolt, mint nemzetőr a szabadságért életének 85-ik évé-

ben tegnap reggel jobblétre szenderült. Teme-tése holnap délután 2 órakor lesz Dedó utca 71 sz. háztól. Beke hámvaira. A koszoru mel lözése kéretik.

Táviratok.

Felemelik a kvótát.

Budapest, febr. 1. (A Debr. ered. táv.) Neues Wiener Tagblatt jelenti: kiegyezési tárgyalásokat áprilisban befejezve terjesztik a a két kormány országgyűlése elé. A magyar beleegyezett a kvóta felemelésébe.

Miniszterek Bécsben.

Budapest, febr. 1. (A »Debr.« er. táv.) Br. Bánffy, Dániel és Lukács miniszterek visszaérkeztek Bécsből. Bánffy és Lukács o t a király kihallgatáson fogadta.

Nem kell a horvát.

Budapest, febr. 1. [A »Debr.« er. táv.] A fiumei autonom párt vezetősége, mely Fiumében a liberális pártot teljesen összetörte minden vádat elutasított, hogy a horvátokkal paktálna. Sőt lelkes magyar barátoknak vallják magukat.

A postás miniszter.

Budapest, febr. 1. A Debr. ered. táv. Bánffy kis levélkéje ügyében, melynek azonban Molnár apát és Blaskovich páter a jogos tulajdonosai, Gajzágó járásbíró ugy fog dönteni, hogy az iratok felre tétessenek. — De ha tárgyalásra kerülne is a dolog, Bánffy a képviselőház nem adja ki. Ezt a szabott bérért dolgozó könyvomas hieszteli.

Apponyi mint diplomata.

Budapest, febr. 1. »A Debr. ered. táv.« A Magyar Újság meseszerű hire szerint, gróf Apponyi Albert házassága után diplomáciai pályára lép át.

MULATSÁGOK.

A polgári-kör bálja.

Debreczenben népszerűség és látogatottság tekintetében az egyesületi mulatságok közül a függetlenségi kör báljával csakis a polgári-kör bálja vetekedhetik. Ezt az ismert mulatságot tegnap előtt este tartották meg s mulattak rajta reggelig a Bika disztermében, mely alig győste befogadni a tanczosokat.

Jelen voltak: A s s z o n y o k:

Nyilas Gáborné, Ferge Istvánné, Kovács Józsefné, Csúrka Lajosné, Gombos Istvánné, Pál Jánosné, Nagy Istvánné, Harsányi Jánosné, Imre Vinczéné, Tóth Józsefné, Kis Imréné, Okrós Józsefné, Gönczy Endréné, Kovács Péterné, Kovács Sámuelné, Nagy Jánosné, Szücs Imréné, Nemeti Jánosné, Czobor Károlyné, Szacó Péterné, Fényes Györgyné, Jani Mihályné, Szilágyi Józsefné, Korpási Dánielne, Balogh Jánosné, Horváth Józsefné, Nagy Lajosné, Tolnai Istvánné, Nagy Gáborné, Móricz Ferencné, Nagy Jánosné, Biczó Gyuláné, Némethi Józsefné, Ungvári Józsefné, Jobbágy Jánosné, Kis, Balintné, Király Ferencné, Barna Jánosné, Racz Mihályné, Asztalos Istvánné, Erdei Ferencné, Törő Imréné, Boldog Istvánné, Bogi Venczelné, Erdei Józsefné, Jámbor Jánosné, Szabó Imréné, Vántsa Györgyné, Jancsó Lajosé, Bihari Józsefné, Nagy Imréné, Szabó Gezáne, Csizsar Ferenczné, Kéki Józsefné, Szathmár Józsefné, Birinyi Lajosné, Kulcsár Imréné, Horváth Mihályné, Nosztrai Istvonné, Koól Györgyné, Teremi Gáborné, T. Nagy Jánosné, Faragó Andrásné, Faragó Andrásné, Bencze Lászlóné, Nagy Istvánné, Pósalaky Andrásné, Pósalaki Mihályné, Faragó Mihályné, Uszó Istvánné, Szathmáry Mihályné, Korpási Dánielné, Varjas Andrásné, Horváth Izsóné, Tóth Józsefné, Némethy Gáborné, ifj. Gyar, máhy Jánosné, Tóth Józsefné, Szekere-

Andrásné, Ungvári Józsefné, Szathmáry Istvánné, Egri Mihályné, Nagy Gáborné, Medgyaszai Sándorné, Kéki Sándoré, Rácz S.-né, Daku Jánosné, Györy Mihályné, Nagy Jánosné, Katona Mihályné, Nagy Imréné, Nagy Józsefné, Vértési Istvánné, Papp Jánosné, Nagy Lajosné, Kiss Miklósné, Kántor Józsefné, Kövesdi Józsefné, Kozma Józsefné, Erdei Jánosné, Beke Sándorné, Polgári Mártonné, Buru Jánosné, L. Nagy Balintné, Gombos Gergelyné, Pongor Jánosné, Szentesi Jánosné, Balogh Józsefné, Ungvári Andrásné, Molnar Józsefné, Debreceni Györgyné stb. stb.

Leányok:

Szentesi Erzsike, Nyilas Juliska, Balogh Rózacska, Nagy Mariska, Nagy Erzsike, Fergel Zsuzsika, Csurka Mariska, Gombos Eszti, Teremi Erzsiké, Kobl Ilonka, Nagy Juliska, Tóth Mariska, Kis Margit, Ökrös Eszti, Güncey nővérek, Balogh Sóza, Kovács Katalin, Nagy Regina, Nagy Mariska, Sári nővérek, Szilágyi nővérek, Korpási Juliska, Balogh Juliska, Hornyák Erzsike, Kovács Róza, Anta, Margit, Nalácsi Mariska, Sóth Ilona, Németi Erzsike, Rácz Eszti, Erdélyi Mariska, Nagy Margit, Kálmánchely nővérek, Törő Karolin, Erdei Eszti, Stern Anna, Jácsó Mariska, Nagy Juliska, Császár Erzsike, Kéki Mariska, Szathmári Mariska, Király Juliska, Barna Zsuzsika, Birinü Zsuzsika, Horváth Mariska, Nagy Erzsike, Faragó Juliska, Benesik Erzsike, Kecskés Róza, Pósalaky Mariska, Faragó Erzsike, Uszó Mariska, Szathmáry Irénke, Korpási Juliska, Varjas Eszti, Horváth Eszti, Tóth Juliska, Német Gizella, Szekeres nővérek, Szathmáry Erzsike, Egri Ilona, Nagy Mariska, Deák Sóza, Molnár Juliska, Kelemen Juliska, Medgyaszay Erzsike, Kéki Róza, Rácz Marika, Daku Róza, Györy Eszti, Nagy Juliska, Tóth Szeréna, Katona nővérek, Sebők Etelka, Vértési Eszti, Kozm Juliska, Erdei Juliska, Polgári Eszti, Pongor Erzsike, Szentesi Margit, Kormos Emma, Molnár nővérek, Debreceni Mariska, Diószegi Juliska. stb. A kedélyes mulatság Rácz Károly kitűnő zenéje mellett csak a késő reggeli órákban ért véget.

A debreczeni asztalos ifjuság bálja. A debreczeni asztalos ifjuság tegnap este tartotta meg sikerült táncvígalmát a Bika szálloda dísztermében. A meghívott vendégek tömegével érkeztek s kevéssel nyolcz óra után már kezdetet vette a táncvígalmom, melyen a Dajna Bandi zenekara egy gyalupad körül húzta a taip alá valót. A zenekar emelvénye felett feltűnő nagy, csinosan kiállított táncrendet helyezték el, melynek széles díszítésű gyalut, furtot, kalapácsot s más szerszámokat használtak fel.

A táncvígalmom a késő reggeli órákig tartott. Jelen voltak:

A s s z o n y o k: Náday Rezsóné elnök, Kovács Andrásné alelnök, Balint Imréné főpénztárnok, Kató Istváné ellenőr, Harsányi Sándorné, Rácz Lajosné, Szilágyi Józsefné, Kállay Istvánné, Szász Ferencné, Bihari Istvánné, Stano Sándorné, Kovács Mihályné, Kálmán Andrázné, Kovács Andrásné, Szabó Istvánné, Balogh Sándorné, özv. Orosz Balintné, Szendrei Istvánné, Fekete Kálmáné, Horváth Jánosné, Biczó Gyuláné, Cseresznyés Mihályné, Zöld Istvánné, özv. Gáder Sándorné, Molnár Józsefné, Karka Sándorné, özv. Kovács Mihályné, Jostzer Jánosné, Tomosotzky Györgyné, Szabó Sándorné, Nagy Sándorné, Szöllősy Gáborné, Nagy Danielné, Vas Mihályné, Császár Ferencné, Mikli Lajosné, Máté Istvánné, Kazla Józsefné, Kállay Andrásné, Kaldi Károlyné, özv. Nagy Józsefné, Ács Imréné, Horváth Józsefné, Fuch Jánosné, Kallai Istvánné, Nagy Mihályné, Borsi Károlyné, Sallai Józsefné, Gutli Istváné, özv. Varjas Jánosné, Balázs Jánosné, Kálmánchey Albertné és Ferencné, Szöllősy Albertné, Horváth Imréné, özv. Bihary Imréné, Bihary Mihályné, Schaff Jánosné, Horváth Istvánné, Kovács Gáborné, Dinnyés Gyuláné, Kovács Józsefné, Barta Lászlóné, Katona Antalné, Majer Ferencné, Földváry Sándorné, Dajna Balogh Bandiné, Sánta Györgyné, Kiss Ágostonné, Kamfenkel Sándorné, özv. Márkus Jánosné stb.

Leányok: Kazla Ilonka, Szamo Margit, Szász Juliska, Küllő Zsuzsika, Balási Maria, Szabó Róza, Molnár Juliska, Balogh Eszti, Orosz nővérek, Szendrey nővérek, Kiss Juliska, Balogh Rózika, Kövesdy Eszti, Cseresznyés Mariska, Juhász Ilona, Zöld Róza, Molnár Zsuzsika, dr. Kovács nővérek, Soltész Eszti, Tamosoczy Ilona, Szőke nővérek, Kolki Emma, Ormódi nővérek, Szabó Eszti, Nagy Róza, Máté Rózika, Kiss Ida, Takács Mariska, Teremi Zsuzsika, Ács Emma, Kató Karolin, Kovács Mariska, Kovács Eszti, Medgyesy Piroška, Mentzl nővérek, Horog Juliska, Zombor Róza, Tóth Eszti és Jolán, Asztalos Juliska, Nagy Juliska, Gutli Mariska, Sallai Juliska, Kun Juliska, Sallai Erzsike, Varga Juliska, Baranyai Eszti, Balázs Eszti, Szepesi Eszti, Szöllősy Juliska, Horváth Erzsike, Tóth Erzsike, Nemeslanki Róza, Salánki Ida, Rusinszki Ilona, Bartha Etelka, Katona nővérek, Major Róza, Földvári nővérek, Szöllősy Mariska, Papp Juliska, Vojta Róza. (K. G.)

A tanári kör felolvasó gyűlése.

— Saját tudósítónktól. —

Debreczen, febr. 1.

A debreczeni tanári kör nagyérdeklődéssel tartott tegnap, vasárnap délelőtt, melyet két körülmény is kiemelt a szokottak közül.

E gyűlésen került ugyanis napirendre a középiskolai tanterv revíziójának fontos kérdése, azonkívül e gyűlésen megjelentek a nyiregyházi ág. ev. főgimnázium tanárai, akiket a kör a maga vendégeiül látott és a kikhez csatlakozott a körnek két nagykállai tagja is.

Egyébiránt a gyűlésen a helybeli tagok is majdnem teljes számmal részt vettek, sőt a kör kötelekébe nem tartozó más tanügyi férfiak is.

A gyűlés lefolyásáról a következőkben számolhatunk be.

Dóczy Imre elnök megnyitó beszédében rámutat a gyűlés nagy jelentőségű tárgyára, általában azon nagy változásra, mely a tanügyi közveleményben végbement; mert meg ez előtt a legfontosabb törvények, tanügyi alkotások alkalmával a tanárságot meg sem kérdezték, most a tanárság szava van hivatva a tanügyi intézkedéseket irányítani, egyuttal melegen üdvözli a nyiregyházi tanárokat.

Kardos Albert titkár több rendbeli folyó ügyről referál, melyek közül megemlítendő hogy a körbe beléptek új tagokul Kalocsa Róza urnó, felsőbb leányisk. igazgató, továbbá Nagy Gyula és Varga József felsőbb leányisk. tanárok.

A gyűlés idejének legnagyobb részét Sinka Sándor felolvasása foglalta el, a ki másfél óráig tartó, beható tanulmányozáson alapuló és rendkívül élénk irt értekezésben válaszolt azon 4 kérdő pontra, melyeket az orsz. közokt. tanács tűzött maga, valamint a tanár egyesület és tanártestületek elé. — A felolvasó minden pontra külön felel és gondolatmenete a következőkben foglalható össze:

1. A tullehelést első sorban nem a tanterv, hanem a zsufolt osztályok, a kézikönyvek terjedelmessége és a tanároknak nem mindig helyes tanító eljárása okozza.

2. A nemzeti szellem érvényesítésére a tanterv és utasítások elég alkalmat nyújtanak ugyan, de azért kívánatos, hogy az iskolai olvasó könyvek majdnem kizáróan a magyar nép jelenének és múltjának ismertetésére legyenek szánva, hogy az irodalomtörténet a gimnáziumban is terjedjen két évre, mint a reáliskolában, hogy a magyar történelem és a magyar földrajz foglaljon el központi helyet a történelem és földrajz tanításában.

3. A görög-pótló tanfolyam tanterve gyökeresen megváltoztatandó.

A nagy figyelemmel hallgatott és általános tetszéssel fogadott értekezéshez magas színvo-

nalú vita főződött, melyet az elnök nagy tapintattal vezetett és a melyben részt vettek Joó Istvá negyházkerületi gimn felügyelő Geresi Kálmán tanár, főigazgató Porubszky Pál (Nyiregyháza), Kardos Albert, Stark Andor, dr. Gulyás István. A vita eredményét Dóczy elnök foglalta össze a mikor aztán a kör magáévá tette a felolvasónak legtöbb határozati javaslatát és köszönetet szavazott a becses előadásért.

A d. u. 1/2 órakor záruló gyűlést társas ebéd követte a nyiregyházi tanárok tiszteletére a Bika kisbikáéjteremben. Debreczen tanügyi munkásainak színe java ott volt e rendkívül sikerült társas összejövetelen. — Elsőnek Dóczy köszöntötte fel a nyiregyházi ág. ev. főgimnázium tanári karát, mely oly elevenséget hozott a kör életébe és a mely oly feledhetetlen vendéglátásban részesítette a múlt év novemberben a Nyiregyházára kirándult debreczei tagokat. A komoly és humoros felköszöntőknek egész árja következett ezután, amelyek közül kiemelendő Geresi Kálmáné és Joó Istvánné, Sinka Sándoré és dr. Szántó Sámuelé a nyiregyháziak részéről, Leffler Sámuel, Porubszky Pál, dr. Vietorisz József és Dömötör György beszéltek. S. Szabó József pedig egy sikerült travesztiaí olvasott fel »A tanár elágija« czímen.

Nagy lelkesedést kellett dr. Gulyás Istvánnak Beöthy Zsoltra, az országos tanár egyesület elnökére mondott felköszöntője, melynek hatása alatt a tanári kör sürgőnyel üdvözölte a magyar tanárság és irodalom e büszkeségét.

Viszont a tanári kört üdvözölte sürgőnyben Benes László Nyiregyháza város polgármestere, a kit a kör szintén vendégül hívott meg, de a ki elfoglaltsága miatt nem randulhatott át.

A társaság csak estefelé oszlott szét, de a vendégek akkor is együtt maradtak, hogy testületileg tisztelegjenek Geresi Kálmán főigazgatónál és hogy együttesen látogassanak meg Dóczy és Fazekas igazgatókat, továbbá Sinka és Harmath tanárokat és hogy az estivonattal visszautazzanak.

CSARNOK

Gizi kisasszony.

— Elbeszélés a színész életből. —

A »Debreczen« számára írta:

iff. Móricz Pál.

(Folytatás.)

Aztán sötétedni kezdett. A párok közelebb húzódtak egymáshoz és csókolózkodtak vagy sugdosás volt, mit úgy — ölelkezvén — végeztek?

A »mutterke« elszűnyasztott... »Csak módjával, csak módjával kiderchen,« de mintha ekkor is azt susogta volna a kövér zsidóasszony?

... Mint csak a táborban, több reménységgel, kevesebb pakkal! És milyen a társaság, ez még a javából, a szolidabbak közül való! De hát a primadonna, a kinek van három szeretője, a mellett, hogy egyikért ugyanakkor nyilvánosan is hordta a gyászt... Meg a második, harmadik leány, a kinek sok a gyémántos ékszere, s ezek mind társnők, pályatársak?

Vagy a Tárján Gida, az asszony világ kedvencz színésze, kinek elismert dolog egy vén gazdag, erkölcstelen matróna szabát divatos ruhákat s nyujt pazarul zseb pénz?

És ez mind »te,« bizalmaskodó pajtás az öltözében, az öltözön kívül, hol a nők csiklandós megjegyzéseket tesznek egymás formáira, egymás kedveseire, meg hogy a másik miért oly éhletesen, mikor gazdagabb szeretőt is kaphatna?

— Milyen boldog is ez a kis kövér leány, sugta Gizi Istvánnak, nekem nincs senkim.

— Hát én? ölelte magához erősebben István.

— Maga!? . . . Te, te, téged nagyon szeretlek, susogta Gizi össze-vissza csókolva a Kéry arcát, homlokát . . . Ha te ismernéd, ha te hallanád ezt az én mindennapi környezetem? És még sem, hagyhatom oda öket. Mert hová menjek? Magánosan állok. Talán nevelőnő legyek, csak ne volna oly nagy büszkeségem, daczom, hisz az még nyomorultabb szolgaság?

— Kicsikém, szegény . . . Most István is mintegy lázálomban, beszélni kezdett . . . Egy tiroli faluról, gesztenye ligetéről, majd mikor az illatos hars is kibontogatja fehér virágját? . . . Es ekkor úgy csókolták egymást, hogy még a könnyek is megindultak. Vaj mit érez, mit sejdíthet ilyenkor a szív?

— Gyerekek, gyerekek, neszelt föl a kövér színészmama, elkéstek az előadásról, pedig neked Irmus már a második felvonásban jelenet van. Flóra, kiáltott ki az első szobában várakozó oláh cselédleánynak, — gyujts lámpát, aztán hozd be a kisasszony ruhás kosarát! . . . Irmus, ma a fehér ruhádat fogom becsomagolni.

— Nem mama, a rózsaszínt, a bébe kalappal, zsémbeskedett a kis kövér naiva, ki most vég nótát dalolva, a tükör előtt igazgatni kezdte borzas, dús, fekete haját; csak a Gizi és Pista néztek egymást hallgatva, vége volt a cigányok, a művészek ebédjének, hol ugyan tányér mindegyiknek jutott, de asztalkendő és pohár csak páronként egy.

VI.

A férfi, ha ellenségeskedik — mindjárt nyilvánítja is azt, de a nő még a gyűlölt vetélytársnővel szemben is sima, hozzá simulás, de alkalomra váró, hogy csipheessen fájdalmat keltve, mint a csalán . . . S a szini világ hőlgyei különösen kitűnők ez alattomos tulajdonságokban.

Itt nincs nyílt ellenség, itt szemben jó barát, barátnő mind, de ha egy kézzorítással vagy egy csókkal lehetne ölni, mint a milyen ütésre a tenger alatti villanyos hal képes, siralmas csatatér mutatna akkor a szinpad, az öltözők, hol miközben a pudert, a festéket rakják fel az orczákra s a finom pamacsos arnyékolják a pillák alját, hajlítják a szemöldököket, a közben édeskedve, de sok keserű szó is lesz váltva cserélve.

— Gizi, te ma igazán jól játszottál volna, csak hogy kérlek albatnai másutt is, például otthon, nem csupán a szinpadon, ártatlankodik az egyik.

— No hanem az a kivágott ruha is? ! Ha láttátok volna Sugataginét? Jesszus! hogy adja még mindig a fiatait, a leányt, pedig az anyámtól hallottam, hogy már az ő korában is özvegy asszony volt.

— Hát meghalt a férje?

— No nem! Talán nem is volt neki?

Hanem van egy neveletlen nagy porontya, — azért hivatja magát özvegy asszonynak . . . Se beszéd közben egyik a trikjával bajoskodik, a másik meg a nagy álló tükör el tt tapadós, himezett ingével hiuskodik, mely oly vékony csalán szövethől van, hogy fehér bőre, fehér teste szinte keresztül ragyog a patyolaton.

És míg egyik a másikkal beszél, addig a harmadik lesz beszélő, de mindig egy távollevő, különösen a Rózi kisasszony nagy mester ebben. Egy színész gyerek, a színész gyerekek elevenségével, de kajánkodó irigykedésével is, ki ha kissé szebb volna élelmeségével, fűrgeségével még sokra vihetné a szinpadon, de csunya az Istenadta, csunya s mikor a legédesebben akar a szerelemről beszélni — persze játék közben — akkor lesz legrikácsolóbb a hangja. Hát ez a kisasszony, mivel a maga erényei nem igen lesznek ostrom alá véve, ép azért a legkényesebb öre a más leányok gyöngesége nek. És milyen nyelve van?

(Folyt. köv.)

KÖZGAZDASÁG.

Ingatlanok forgalma.

— A debreczeni kir. törvényszék telekkönyvi osztályánál. —

1. Molnár Sándor és neje Aranyos Zsuzsanna a debreczeni 5144 sz. tjkvben foglalt 8563 hrsz. ujosztásu földjüket eladják Szép Józsefnek 700 frtért.

2. Barta Gábor és neje Ács Zsuzsanna megveszik Tőkés Gyula és neje Kápolnási Emilia hatvan utcai szőlőjüknök 952 □ ölet tévő részét 1350 frtért.

3. Buzás Pál, Buzás Miklós és Buzás Erzsébet dr. Nagy Lászlóné nagy csapó utcai 360 sorsz. házukat eladják Deák István és neje Kis Juliánnának 18.000 frtért.

4. Tóth István építész megveszi Tóth Vilma Szele Györgyné sétaterti veteményes földjét 4500 frtért.

5. Özv. Sipos Bálintné Balla Julianna, Sipos János, Sipos Bálint és gondnokolt Sipos Julianna tulajdonukat képező 6 hold 450 □ öl területű ondódi szántó földét megveszik Szabó János és neje Borás Zsuzsanna b. ujjvárosi lakosok 2000 frtért.

6. Molnár Mathuzsálem csapókeri szőlőjének fele részét eladja nejeének sz. Nagy Juliánnának 100 frtért.

7. A nagyuj utcai 1607 sorszámú háznak Mihálovics Jenő és Mihálovits Gyulát illető egy-egy harmadrészét megveszik Mihálovics István és neje Koblitz Laura 1000 frtért.

8. Dr. Kemény Móricz 5208 6277 és 3025 sz. tjkvben foglalt ujosztásu földjeit eladja Kis István és neje Varga Zsuzsanna első józsbai lakosoknak 1500 frtért.

9. Özv. Tóth Mihályné Szoboszlai Zsuzsanna, Tóth József, Tóth Julianna, Tóth Mária, Tóth János, Tóth Eszter, Balogh Ferenczné és Kiss Róza Harsányi Gáborné eladják 43 hold 236 □ öl területű halápi kaszálójukat K. Sándor János sámsoni lakosnak 3418 frt 74 krért.

10. Lökodi Gábor és neje Kis Julianna megveszik id. Bátori Gábor, Bátori Zsuzsanna ifj. Bátori Gábor és Bátori Sándor 86 sorszámú házukat 6000 frtért.

11. Miskolczi István és neje Nagy Sára 7 136—1000 boglyás halápi kaszálójukat megveszik Miskolczi Ferencz és neje Nagy Julianna 400 frtért.

12. Tarkányi József és neje Major Mária kakas utcai 615 sz. házukat és ondódi földjüket elajándékozzák leányuk Tarkányi Erzsébetre 1800 frt értékben.

Budapesti gabonatözsde.

jan. 30.

A készáruüzlet hivatalos árjegyzései akövetkezők

Bursa	kilós	Ar 100 kg.	kilós	Ar 100 kg.
Bánsági ó	75	7.90	8.05	76
"	77	8.15	8.25	78
"	79	8.35	8.40	80
Tiszavidéki ó	75	8.25	8.39	76
"	77	8.35	8.40	78
"	79	8.45	8.50	80
Pestvidéki ó	75	8.35	8.25	76
"	77	8.45	8.35	78
"	79	8.55	8.65	80
Fehérmegyei ó	75	8.35	8.40	76
"	77	8.45	8.50	78
"	79	8.55	8.65	80
Bácskai ó	75	8.10	8.20	76
"	77	8.25	8.30	78
"	79	8.35	8.40	80
Észak magy	75	8.25	8.30	76
"	77	8.35	8.40	78
"	79	8.45	8.50	80

	Min. hekt.-ben	Ar kilógram
Rozs elsőrendű uj	70-72	6.65 6.70
" másodrendű "	—	6.65 6.60
Árpa takarmánynak "	60-62	4.10 4.45
" égetni való "	62-64	5.80 5.90
" serfőzdei —	64-66	6.50 8.—
Zab — — — uj	39-41	3.90 6.35
Tengeri bánsági — uj	—	3.45 3.50
" más nemű —	—	3.30 3.40
Repce bánsági	—	0.— 0.—

Kőbányai sertés-piacz.

jan. 30.

Hizott sertés árak: 1. Magyar első rendű Öreg nehéz (páronként 400 kg-on felüli sulyban — krtól—krig. 2. Öreg közép (páronk 300—400 kil.sulyb. — krtól — krig. 3. Fialat (páronként nehéz — ban felülisulyban) — krig. 4. Fialat közép páronként 251—320 kg. sulyban 54—56 krig. 5. Fialat könnyű páronként 250 kgr. terjedő sulyban — krig. Magyar szedett nehéz páronként 280 kg. felüli sulyban — kr. Közép páronként 220—280 kg. sul ban — krig. Könnyű pként 220 kg. terjed sulyban — krig. III. Szerbia Nehéz pként 260 kg felüli sulyban 52 53 krig. Közép pként 220—260 k terjedő sulyban 50—51 krig. Könnyű pként 220 kg terjedő sulyban 49—50 krig.

Sertés létszám 1897 jan. 28-ik napján volt kész etben 5773 drb. 1897. jan hó 29-ik napján felhaj tatott 516 drb. 1897. jan. 29 -ik napján elszállítatot 313. db. 1897. évi jan. hó 30-ik napjára marad készletben 5976 db. A hizott sertés üzletirányzata — állózatlan.

Nyílt-tér.

Báli selyemszöveteket 35 krtól

14 frt 65 krig méterenként — valamint fekete, fehér, színes Henneberg-selyem 35 krtól 14 frt 65 krig méterenként sima, csikos, koczkázott, mintázott, damaszt s. a. t. (mint egy 240 különböző minőség, 2000 szin és mintázatban s. a. t. a megrendelt áru postabér és vámmentesen a házhoz szállítva mintákat postafordul-tával küld: Henneberg G. (cs. és k. udvari szállító) selyemgyára Zürichben. — Svájcba címzett levelekre 10 kros, levelező lapokra 5 kros bélyeg ragasztandó. Magyar nyelven irt megrendelések pontosan elintéztettek.

Szabadalmazott

jégsarkantyúk

Ezen igen alkalmas és praktikus jégsarkantyúk minden más fölött előnyt érdemelnek, mert kicsinyek és könnyűek, a cipő sarkát nem sértik, nem kell őket levenni és használaton kívül teljesen láthatatlanok. Utánvét vagy előreküldött 60 krajczárért bérmentve küldi:

Stanek C. A.

Reichenberg (Csehország.)
Kereskedőknek rabhatt.

Árverési hirdetmény.

A »debreczeni Termény és Áruraktár részvény társaság« megkeresésére a társaságnál 956 tétel szám alatt beraktározott »Shuttleworth« féle 8406 számú 8-as lokomobil 1897 február hó 8-án d. u 3 órakor a — Társaság telepén — megtartandó nyilvános árverésen közbejöttömmel el fog adatni

Vevő köteles a vételárat készpénzben s azonnal kifizetni, s az árut azonnal átvenni.

Miről értesitem a venni szándékozókat, a kik az árut a nevezett telepen előre is megtekinthetik.

Kelt Debreczenben, 1897. jan. hó 25.

Paksy Imre
kir. közjegyző.

Üzlet átalakulás miatt

alant jelzett áruk
feltűnő olcsó árban
kaphatók

ifj. Kovács S.

ezégnél

Kossuth-utca első takarékpénztár épület.

	Ezelőtt	Most
1 vég 30 rőf $\frac{1}{4}$ Creás vászon	frt 9.50	5.—
1 » 30 » $\frac{1}{8}$ » » »	» 11.—	5.50
1 » 30 » $\frac{1}{8}$ Rumburgi v.	» 14.50	7.50
1 » 30 » $\frac{1}{8}$ Imperiál v.	» 15.—	8.—
1 » 30 » $\frac{1}{8}$ Hollandi v.	» 16.—	7.35
1 » 30 » $\frac{1}{8}$ Chiffon	» 9 —	5.50
1 » 30 » $\frac{1}{8}$ » » »	» 12.—	6.—
1 » 30 » $\frac{1}{8}$ » » »	» 13.50	6.50
1 mtr. 155 cm. széles lepedő vászon	» 1.20	— 60
1 mtr. 175 cm széles lepedő vászon	» 1.80	— 96
1 drb 50-es ing sima elővel	» 1.70	1.10
1 » 100-as ing sima elővel	» 2.—	1.30
1 » 150-es » » » »	» 2.40	1.50
1 » 200-as » » » »	» 2.75	1.75

Ugyanaz redős elővel 20 krral drágább.
Báli ingek 1 frt 40 krtól 2 frt 50 krig.
legujabb minták

	Ezelőtt	Most
1 drb köper lábravaló	frt 1.30	— 70
1 » Damast v. lábravaló	» 1.75	— 90
1 » Csikós gradl. lábrav.	» 2.40	1.20
1 » rumburgi lábravaló „	» 2.75	1.40
1 tezt. inggallér ötszörös	» 2.50	1.90
1 tezt. kezelő	» 4.80	3.50

12 drb. francia battist zsebkendő különböző színekben 1 forint 50 krtól 6 frtig.

12 drb vászon kendő 1 frt 20 krtól 4 frt 75 krig.

	Ezelőtt	Most
1 drb Gratiósa (vasnyelű) esernyő	frt 2.50	1.25
1 drb Gratiósa (vasnyelű) női ernyő	frt 2.40	1.20
Fiu kalapok 50 krtól	1 frt 20 krig	
Férfi » 70 »	2 forintig.	

Kemény kalapok minden színben
1 frttől 2 frt 50 krig.

Selyem nyakkendők
10 krtól 60 krig.

Francia füzönyök (Mieder)
80 krtól 2 frt 50 krig.

Uti bőröndök.

**Illatszerek, fésűk, kefék,
bőrárak stb.**

bámulatos olcsó árban
kaphatók

fenti czégnél.

Ugyanott egy jó házból való fiu ki leg-
alább II--III. felsőbb oszt. végzett tanulóul
felvétetik.

EISLER IZIDOR

divatáruháza és női divattermében

DEBRECZENBEN, a főposta mellett.

Báli alkalmi toilettek,
báli belépők, jelmez ruhák,
MENYASSZONYI KELENGYÉK

a legszebb kivitelben összeállítva, meglepő olcsón készíttetnek.

Dus választék: **legyezők, virágok,**
selyem és bőr keztyükben,
vászon és fehérműekben,

kül- és belföldi
ruhaszövetek, selymek, pelüsek, bársonyok és
mosó kelemékben.

Keszler A. műszerész,

DEBRECZEN, a kereskedelmi akadémia épületében.

Eredeti amerikai varrógépek,

angol és német kerékpár legnagyobb raktára.

Mindenféle gép- és Bicikli részek legolcsóbban
csakis nálam kaphatók, valamint mindennemű javítá-
sokat **műszerész műhelyemben** pontosan mér-
sékelt árak mellett készítek

Varrógépek, kerékpárok, írógépek, orvosi
műszerek, fog-furógép, villanygépeket, múlábakat és
mindenféle testhordó készülékeket mérték után ké-
szítek és javítok.

Nyilvános figyelmeztetés!

Az első egyedül álló varrógép- és kerékpár
műszerész javítóműhelye törvényes ipar-
ral egyedül Debreczenben.

Az általam leg gondosabban össze-
állított, tekintélyes orvosok által aján-
lott és jónak talált vegytiszta

SÓSBORSZSZ,

mely már eddig is igen nagy etter-
jedtségnek örvend, kapható minden
fűszerüzletben, valamint gyógyszer-
tárakban

Ára egy kis üvegnek 45 kr.,
nagy üvegnek 90 krajczár.

Vidéki megrendelések pontosan tel-
jesítenek.

Használati utasítással ellátott köny-
vecske minden üveggel ingyen adatik.

TÓTH BÉLA

gyógyszertára és illatszertára,
DEBRECZENBEN, (Tisza-palota.)

